

Літо і святий Миколай

БОГДАНА МАТІЯШ

28 ЛИПНЯ 2021

Напевно, не всі знають, що чимало книжок про Різдво і святого Миколая пишеться — або принаймні дописується — і вже точно малюється саме в спекотні літні місяці. Така класика жанру: видавці мусять здати книжки в друкарню на початку осені, щоб вони вчасно з'явилися на полицях книгарень і щоб уже в день святого Миколая новенькі видання — ще із запахом фарби — можна було покласти під подушки тим, кого любимо.

Esteban Lopez

Влітку дописуються нові тексти для різдвяних антологій, влітку письменникам і художникам серед спеки й буяння природи доводиться шукати натхнення на зовсім інші, геть не літні інтонації: виписувати словами й барвами містерію Різдва, згадувати зимовий холод і уявляти, що за вікнами лежать кучугури снігу... Щось у цьому є, в такому перенесенні себе з нині в Різдво, в актуальності свята не лише раз на рік, того дня, коли його святкуємо, а значно частіше.

Тож зовсім не дивуюся, що вже впродовж декількох тижнів посеред літа я думаю про святого Миколая, а також про інших святих, завдяки яким виразно усвідомлюю, що є потойбічне життя, що невидимий світ існує і що його мешканці не раз стають нам у пригоді, допомагають у тому, про що просимо. Чи приходять на поміч і без наших звертань, бо не раз ми навіть не уявляємо, що можемо просити про їхню допомогу. Може, я думаю про цього святого ще й тому, що чую розмаїті свідчення про його підтримку та благословення на добрі справи. Згадую свої та чийсь історії зі святим Миколаєм і хочу ними ділитися.

Колись один із моїх видавців напередодні 19 грудня запитав, чи не написала б я книжку казок. Я відповіла, що казок не пишу, що мені цікаво їх читати, в них бути, але за писання не візьмуся. Минуло майже два тижні, і в останній день року, готуючи їсти, я почала уявляти дуже красиву, але жорстоку жінку, яка вміла чудово готувати, та була страшенно злою. У голові почав снуватися казковий сюжет, але скоро я відчула, що він не мій. Що мені нецікаво писати про злих людей, а в казках і поготів. Зате із цих роздумів народилась історія про сумну королеву, яка втратила чоловіка й сина, і про те, як до неї знову повернулася радість. Це була моя перша різдвяна казка, а згодом — до липня — я написала ще десять історій, які врешті стали книжкою «Казки Різдва». Це може звучати дивно, але я відчувала, що ці казки — дарунок від святого Миколая. Згодом я отримала від нього ще чимало дарів. Зрештою, ми з чоловіком жартуємо, що святий Миколай заопікувався нами, коли після семи років приязні наші стосунки — знов-таки напередодні його свята — почали переростати у щось більше й урешті увінчались одруженням.

Одна подруга нещодавно розповіла мені, що на Миколая їй наснився майбутній чоловік, якого вона, звісна річ, тоді ще не знала, а познайомилась із ним у березні наступного року й невдовзі після зустрічі зрозуміла, що це він. Подібна історія колись трапилась із її мамою: її майбутній чоловік приснився їй на Різдво, а десь у вересні, йдучи містом, вона побачила його в натовпі й привіталася — так розпочалась їхня спільна історія. Але такі малі чудеса творить не лише Миколай. Інші святі — як ті, кого Церква вже проголосила святими, так і ті, про чий святі життя Церкви невідомо, — теж люблять про нас дбати. Може, це і є одна з численних ознак святості: дбати про інших і відкриватися до них?

У моєму житті не ставалося великих чудес. Але так часто я бачу малі подарунки з небес, щодо походження яких не сумніваюся.

Я розумію це з розповідей іншої подруги, художниці, яка вже багато років є волонтеркою в дитячому онкоцентрі в Києві. Вона навідує дітей, які проходять складне лікування, малює з ними, вивозить на прогулянки, приносить їм книжки, про які вони мріяли, допомагає втілювати їхні розмаїті мрії. За роки її волонтерства до вічності відійшло понад три сотні дітей, із якими вона приятелювала, але з деякими з них її приязнь триває досі. Ці діти сняться їй, і розмови з ними, що тривають у снах, просто неймовірні. Пригадую, якось у серпні Богданка (а саме так звати мою подругу) ілюструвала різдвяну книжку. Стояла спека, і їй було складно зосередитися на будь-чому, що стосувалося зими й Різдва. Малювання буксувало. Котроїсь ночі їй наснився один із друзів, який уже був на небі, і запитав, чому вона сумує. Богданка відповіла, що їй ніяк не малюється книжка, що їй складно малювати сніг тоді, коли його немає. На що хлопчик, Богдан, сказав: «Не переживай! Буде тобі сніг!» Богданка здивувалася: який іще сніг у серпні? Але за декілька днів, вийшовши зранку на подвір'я, вразилася: все довкола було біле-біле. Уже придивившись, зрозуміла, що двір усіяний дрібними кульками з пінопласту: хтось із сусідів переїздив і, вочевидь, пакував речі, перекладаючи їх пінопластом; той пінопласт подробився й розсипався перед під'їздом, позасипав клумби й доріжки, створивши несподівану ілюзію снігу наприкінці літа... Справжнього снігу, звісно, не було, але цього штучного теж виявилось досить для відчуття чуда й підтримки її небесного приятеля.

Церква проголошує святими переважно дорослих осіб, про чиї життя, аскезу й прагнення жити з Богом нам щось відомо. Але скільки до Бога відійшло дітей, які не вчинили жодного тяжкого гріха, а чимало з них іще й здолало за своє коротке життя довгу дорогу страждань. І тепер вони озиваються до тих, хто любив їх — і, зрештою, далі любить, бо для любові немає минулого часу, є вічне тут-і-тепер, — посилаючи сніг серед літа або цвітіння яблуні серед зими.

Це дрібні й дуже прості на позір речі. У моєму житті й житті моїх друзів не ставалося великих чудес, скажімо, зцілень: таких, щоб був лежачий — і встав, і почав ходити. Але так часто я бачу малі подарунки з небес, щодо походження яких не сумніваюся. І тепер, коли надворі триває спекотне літо, чомусь дуже багато про них думаю. А ще думаю про те, як важливо не просто радісно приймати дари, що їх отримуємо, а й дякувати за них. Бо нерідко ми просимо про щось, а отримавши, забуваємо сказати бодай коротке «спасибі» за вислухане прохання.

Й ось тепер я теж згадую про те, за що ще не спромоглася належно подякувати. Дописавши

цей текст, неодмінно нарешті зроблю це. І чекатиму нових історій про малі й більші чудеса від святого Миколая та інших — відомих і невідомих — святих. Чомусь я певна, що вони не забаряться і що матиму нагоду знову про них оповідати, а отже, і свідчити.

Текст створено за підтримки проєкту Оксфордського університету «Нові горизонти науки й релігії у Східній Європі», профінансованого фондом Джона Темплтона (The John Templeton Foundation). Думки, висловлені в тексті, належать авторові й не обов'язково збігаються з поглядами фонду.

The creation of this text was supported by the University of Oxford project 'New Horizons for Science and Religion in Central and Eastern Europe' funded by the John Templeton Foundation. The opinions expressed in the publication are those of the author(s) and do not necessarily reflect the view of the John Templeton Foundation.

БОГДАНА МАТІЯШ

28 ЛИПНЯ 2021

Warning: count(): Parameter must be an array or an object that implements Countable in </home/kairosbo/verbum.com.ua/www/wp-includes/post-template.php> on line **284**